Ն՝ 9730 1917 ՕԳՈՍՏՈՍ 3 – 16 ԲԷՆԶԵՆՊԻՇ 16 ԱՂՕՍՏՕՍ 1333 33 ԼԷՆ

جريدهٔ شرقيه

(تاريخ تاسيسى ١٢٩٣)

ՇԷՐՍԻՆԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱՅԷԹՍ

20 ԲԱՐԱ Թարիխը թէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جيوك
مؤسسى ديكران جيوك
بك اوغلنده كوچك پارمق قپوده اسكى
سوقاغنده ١٣ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԶԱԶ ՎԷ ՍԻԻՏԻՊԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի՝ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պեյօղլընտա Պիւյիւք Բարմաղ Դարուտա
Իպիլ սոգաղընտա Նո՝ 13

ԱԳՈՆԷ ԳԻՆՈՒԱԾՔ՝— Սէնէլիք 130, տէմիր այրագ 70, իւչ այրագ 40։

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

15 Օգոստոս 1333 թարիխլի գարաւանքանդ ումումիենին թեպլիսը ռուսիսի օր։

1.—Ատալար ատենիզի սահիլինտէ մուլազիմ եվվել Հէսէրպէրկէրին սէվգ վէ իտարէսինտէ պուլընան զարրաղոլ մոթէորոթքմզ պիր ինկիլիզ մոթէորոթքընը զարզ իթաթ վէ 3 ինկիլիզ եսիր ալտը։

2.—Սինա ճէպհէսինտէ։—100 քիշիտէն միւրէքքէպ պիր ինկիլիզ քէշֆ գոլը իլէրլէտիկի էնտատ պիզիմ քէշֆ գոլլարընմզա թէստ ոլունֆ իթաթ, վուրուա կէլէն միւսաատէմէտ ինկիլիզլէր կէրի բրուսկիւրարիլէրէք սիւլտանընն էօրկիւ մէվանիինէ զատար թաադիպ օլընտը։ Քէշֆ գոլըմզ պիր զաչ մալզէմէյի հարպիյէյի իղթինամ իթաթի վէ տիւչման մէվանիի ֆէրիյէոնի թախրիպ իթաթ։

Թէլէլէրիյի-Պէրէլսէպա շրմէն տըֆէր խաթթընա տօղրու իլէրլէյէն տիւչման սիւվարիսի թօրճմըղընը պիր զաչ էնտահթը իւզրէ կէրի չէքիլտի։ Մ

ԲԱԲԱ ՎԷ ՍՈՒԼՀ

Պիր Միւնիխ կազէթասը Բարանընը կարախնալ քեաթիպ Գասբարիյէ խիթաթ իթաթկի ամիտէքի տավէթնամէյի նէշը իտիյօր։— Հէր պիրինին քէնտի խոթիլաֆլարընը չէրէֆ վէ ֆահտէ իլէ հալլ իթմէք թարիղինի ազամա խոպաթ վէ Ամէրիկանընն միւսթազպէլ պինասընընն թէէսիս օլընապիլէճէկի էասս խաթթլարընը կէօսթէրմիշ իտիք։ Ճէնապը Հոգզ վէ պէչէրիյէթ նամընա միւթազակիլ եէքսիկէրինի թախրիպ վէ

ՄՈՒՀԱՊՊԷԹ ՕՏԱՅԸ

ԻՔԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

16. — ՊՐԱԶԻԼԻԱՏԱ

Սալվատօր պու թաշա հայրան օլուզ, օնըն զապահաթընը աֆվ իթտի։ Թօմասս սույրն իչինտէն պիր գայալըզըն իւզերինատ պիր չօգ էլմաս բարչալարը պուլմալարընը վէ պուրալարը քէնտիսինէ ահտ օլուզ, պիրլիքատ կիտիպ օ թաշլարը պուլմալարընը վէ պիր զօնթրաթ եաբըլըզ պու թաշլարըն 20 գըսմը քէնտիսինէ վերիլմէսի իչիւն արալարընտա ույուշըլար։

Սալվատօր։—Էկէր տօղրու իսէ, վէ էկէր պու սասմընն տէտիկի չըգարսա, պու տէչէթլի հավա սահիպինին սերվէթի օն գաթ արթաճագ ալը։

Մամաֆիէի պու հիսապըզ սերվէթի Սուչէզլէրայալաչմազ լազըմ կէլէճէք։ Լաքին պու խաղինէտ ծնընէ հագզը վար ալը։ Խայր... խայր... պու պէօյլէ սէօք մէզ։

Վէ պու սէօզի զամի պիր գարալա աղզընտան գաչը վերան։ Ծէրատասը կիւնիւ Սալվատօր մատէնէ կիթաթ վէ հէման էյբէրաքընը կանրնա չէզտը։ Անթուան մատասը իւզերինատ աչըզ պուլընան պիր մէքթուպը Սալվատօրա ուզաթաը վէ մէքթուպատա «միւսթաճէլ տիր եաղըլըզընը կէօրէն Սալվատօրն զէվճէսի հէման քէնտիսինէ կէօնտէրմէկինի սէօյլէսի։

—Պունլար, տէտի Անթուան, ադրը իտապերլէր օլուզ, տօսթըմ Բօն Հէպեր եաղմըշ ալը։

—Նիհայէթ չօղտան պէրու թէհարրիյաթընտա մուվաֆֆագ օլամասըզընը սէֆիլին իլինի պուլմըշ ալը։

—Բօն Հէպեր իտատա իտիյօր քի, էկէր վարթընտա էթիչիրսէմ, իսմինի անլայապիլէճէկիմ։

—Անլայամայօրըմ, տէտի Սալվատօր ըենկի ամարաղ վէ իչինտէն

իմտա իտիճի պիր հարպ ֆիքրինի թերքէ վէ հագգի վէ միւթէէզզուն պիր իթիլաֆա վարըլմասընը տա օնլարա սէօյլէմիշ իտիք։ Մա մաֆիրի իշիիլմէտիք պու ճինան հարպընը, էվրօբա շախսիլէթլէրինին թէնֆիր նէֆսինի թաթիլ իթմէկէ տավէթ իտէն էնտիլէնաք սէտամզ սուչոէլմամըշ տըր։ Մուհարիպ գավմարընն խուսուսէթ հըսսիյաթլարընը համիլ գարանլըզ տալկալար տահա զիյատէ եիւքսէլիյօր վէ մուհարէպէ զօրզունճ տահրէսինէ տահա տիկէր ժէմլեքէթլէրի տէ ալըյօր վէ խարաբիյէր իշինի վէ գաթը ամմլարը թէզեիա էյլէյօր։ Գունընա պէրապէր իթիմատըմզ յաղալմամըշ տըր։ Գալգիմիզին զայրը գապիը էյղան՝ քէտէրի վէ ատը ամը կէօզ եաշլարըմզ արասընտա պիր այնը պապանընն ինսան էվլատլարը՝ պիրպիրինէ եէնիտէն զարատաշ նաղարըյլա պաղաճաղլարը կիւնին բէք սուղագ օլմասընընը իսմիտ իթմէքատ սէվամ իտէլիմ։ Գավմարընն թէհամմիւլֆէրսա ըղալբրապթը քէնտիլէրինէ պէրապէր սուչտա տօղրու արզուզի չէտիրինի տէ կէթիրիրլէր։ Ճէնապը Հագզ, բայան սըզ լուֆթ ուքէրիմիզէ զալգէրինատ էֆքէարը իթթիհատա գալէպէ չալարըմադա վէ Սալվատօր ամանէ պէչէրիյէթ գարշը քէնտի մէսուլիյէթլէրին անլայըզ ապվամընն սուչ արզուլարընա մուհալէֆէթ իթմիրմէմէկէ հիմմէթ պույուրսընը։ Հ.

*** Սզաֆօրթ եպիսկոպոսը՝ Լոնդրատա վագը օլան պիր իճթիմատա պիր նութգ իյրատա բուհնանը սուչ ըրօքամանատասընա թէշվիկ իթմիշ տիր։ Մ.

ՄԻԼԹԱՐԻՔԻ ԹԷՔԻԼԻՖԻ

Բէթերսպուրկատան «Օսթէնպլատ» Հօլանտա կաղէթասընընա պէկլատիրիյօր։— Ռուս ամէրի վէ ասքէր գոմիթէսի սօլ ճէնահ ազալարընը ժէն. Գօրնիլօֆքն՝ Ռուս օրտուսընը. էսա-

ալթիսթ օլարաղ։

—Գու մէքթուպը օգուրսանըզ անլարընընը, պէնիմ գատար սիզ տէ իչիմէ ալէճաղատարընընը։

—Պէն մի՞... ատամ Սալվատօր պու սէօզանն ատնշէթմէ կէլմէսինէ բաղէն։

—Շիւպհէսիզ։ Գու թէհարրիյաթլարընտա սիրին տէ հարարէթի պիր իթթիրաքընընզ եօղ մը, պունընն իչիւն սիզի նասըլ թէշէքքիւր իտէճէկիմի պիլմէյօրըմ։ Նիհայէթ սէնէլէրտէն պէրու պէնատէն գաչընմադատա օլան օ ալչաղընն իւզերինէ էլիմի աթարտամ, մէսուլ օլմա՞զմըսընընզ։

—Էօյլէ եա, տէտի Սալվատօր տահա զիյատէ ալթիսթ օլարաղ, մէսուլ օլըրըմ։

Այնը զէման ամիտէքի հիքմէթամիզ մէքթուպ իւզերինէ սէրի պիր կէօզ աթար։

«Սէվկիւլի տօսթըմ, տէյօր իտի զապիթ, պու մէքթուպը ալտըղընտան տէրհալ սոնրա Պրազիլիայը թէրքլե ավտէթ իչիւն վաբօրա պինմէնիզ

լազըմ ալը։ Իքի պէօյիւք վագաայը իչիթմէկէ հազըր օլ։ Պունլարտան պիրի սիզէ չօգ քէտէր վերէճէք, վէ տիկէրի իսէ սէվինճ վէ եա պէօյիւք պիր թէսէլի պախշ իտէճէք տիր։

«Բէյմոնտ խասթա տըր։ Բէնտի հալինտէ պուլընան խասթալարա տայմա օլտուղը կիպի վերէմէ տիւչար օլուզ, զուրթուլմասընա ազ իմիտ վար ալը։

«Լաքին հայաթը զաիֆլէտիքճէ, զանն իտէրսին ապլը պաշընա կէլմէքտէ տիր։ Մազիյի տերխաթը իթտիկի սէօյլէնիյօր։ Օնըն սիմասընա ուզուն պիր ույդուտան ույանմըշ կիպի պիր հալ կէօրիւնիյօր վէ եավաշ եավաշ ֆիքրլէրինի թօրլայապիլիյօր։ Զաթէն օ՝ խասթալըզընտան էվվէլքի վագաալարտան պահա իթմիշ տիր։ Հիչ չիւպհէ եօգ քի քէնտի նամուսընը բայիմալ իսէն սէֆիլին իսմինի պիլիյօր վէ եա տէրխաթը իտիյօր։ Պինանէն ալէյհ սիզին միւմքին մէրթէպէ չապուգ վասլ օլմանընզ զարուրի տիր։ Էվվէլա օնըն սոն վէտասընը

հէնտըրսընընն ամէրիկայատ Սթօգհոլմ գոնֆէրանսը ալէյհինատ լճբրի նուֆուզ իսէճէկի զանընընը վերտիյինի սէօյլէմիշ վէ Ռուս հիւքիւմէթինին թէպլիղինի մէճլիսատ օգուտանան հէնտըրսընը թագպիհ իթմիշ տիր։ Պաշ վէքիլ՝ աֆն կիւնլէրատ թէպէտտիւլլէր հասըլօլտուղընը ՝Ռուս օրտուսընտա ինթիզամընն թէէսիսի իչիւն ճանտալար օլտուղընը իլղանլատէմիշ տիր։ «Տիւչման մէմալիքի վէ քիւլէրինին պէօյլէ նպիր մէճլիսատ պու թագտիրատ պուլընմասը ճէլիմ օլաճագ ալը։ Պու զարար տէօրթ միւթթէֆիզլէրիմիզ թարաֆընտան դապաալընմըշ ալը։ Շու սըրատա Ռուսէֆքարը ումումիյէսի հագգընտա պիր չէյ սէօյլէմէմէկի թէրճիհ իտէրիմ։ Տէօրթ միւթթէֆիզ հիւքիւմէթլէր սուչ միւզաքէրատթը վուգուինատ, պիթիւն միլլէթ վէքիլլէրինին պունը իտարէ իթմէկէ զաթիէն իթիլաֆ իթմիշլէր տիր։ Միլլէթին սուչ ատը լազըմ տըր։ Ռուսիա հիւքիւմէթինին Սթօգհոլմ մէճլիսի հագգընտա հիչ պիր մէսուլիյէթի հոդ տըր։ Պէօյլէ պիր թասավվուրա եարտըմ իթմէք իտիք, Ռուսիանընն խոշընա կիթմէյէճէկինի թէէմին իտէրիմ»։ (Ալգըշլար) Մ. Ամքիթ տէ ատմիշ տիր. «էկէր ճինան պաղը Ինկ. մուրախասալարընը Սթոգհոլմ գոնֆէրանսընտա տէվամը մէշքիւք, պիր սուչընն թէմէլ թաշընը պայմաղ իսթէտիքլէրի հըսսընը հասըլ իտէճէք օլուրսա, պու բէք մուէղղիմ օլաճագ տըր։ Ինկ. ամէրիկ ֆիրզասընընն էհէմմիյէթսիզ պիր ազալիյէթինատէն մասատա, հարպ էնտասընտա օլտուղը կիպի, Իթիլաֆընն իսթիյար իթտիքլէրի պէօյիւք ֆէտաքէարլըգլարընն ապիմ գալմասընա միւսատատ իթմէմէկէ ազամ իթտիքլէրի իթիֆատընտասըմ»։ Գ.

ՐՈՒՍ ՕՐՏՈՒՍԸ.—«Ռուսքի էնվալիտ» տէյօր քի. հագրնտա Ֆրանսա, Ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգատան Ռուս օրտուկեահընընա 3 խուսուսի հէյէթ կիտէճէք տիր։ Ֆէն. Բօ՝ Ֆրանսըզ հէյէթինին պաշընտա պուլընըզ Ռուս օրտուսընը, Ինկ. հէյէթի Ռուս ֆիլօսընը, թէնսիզ իտէճէքլէր վէ Ամէրիգա տա թուրուզ վէ թէճհիզաթ մէսայիլինէ հարտըմ իտէճէք տիր։ Մ.

ԱՄԷՐԻԳԱ միլլի տրուսընընն սեպ տէ սիյահ ալթընա չաղրըլաճաղը վա չինկթօնատան պիլտիրիլիյօր։ Գ.

ԵՈՒՆԱՆ գրալընընն քիւչատնուֆզընատան «Թան» մէմուն օլուզ, պունընն իթիլաֆ ֆիքրլէրինէ թէվաֆֆուգ իթտիկինի սէօյլէյօր։ Մ.

վէթի Սուչէզլէրայալաչմազ լազըմ կէլէճէք։ Լաքին պու խաղինէտ ծնընէ հագգը վար ալը։ Խայր... խայր... պու պէօյլէ սէօք մէզ։

Վէ պու սէօզի զամի պիր գարալա աղզընտան գաչը վերան։ Ծէրատասը կիւնիւ Սալվատօր մատէնէ կիթաթ վէ հէման էյբէրաքընը կանրնա չէզտը։ Անթուան մատասը իւզերինատ աչըզ պուլընան պիր մէքթուպը Սալվատօրա ուզաթաը վէ մէքթուպատա «միւսթաճէլ տիր եաղըլըզընը կէօրէն Սալվատօրն զէվճէսի հէման քէնտիսինէ կէօնտէրմէկինի սէօյլէսի։

—Պունլար, տէտի Անթուան, ադրը իտապերլէր օլուզ, տօսթըմ Բօն Հէպեր եաղմըշ ալը։

—Նիհայէթ չօղտան պէրու թէհարրիյաթընտա մուվաֆֆագ օլամասըզընը սէֆիլին իլինի պուլմըշ ալը։

—Բօն Հէպեր իտատա իտիյօր քի, էկէր վարթընտա էթիչիրսէմ, իսմինի անլայապիլէճէկիմ։

—Անլայամայօրըմ, տէտի Սալվատօր ըենկի ամարաղ վէ իչինտէն

—Գու մէքթուպը օգուրսանըզ անլարընընը, պէնիմ գատար սիզ տէ իչիմէ ալէճաղատարընընը։

—Պէն մի՞... ատամ Սալվատօր պու սէօզանն ատնշէթմէ կէլմէսինէ բաղէն։

—Շիւպհէսիզ։ Գու թէհարրիյաթլարընտա սիրին տէ հարարէթի պիր իթթիրաքընընզ եօգ մը, պունընն իչիւն սիզի նասըլ թէշէքքիւր իտէճէկիմի պիլմէյօրըմ։ Նիհայէթ սէնէլէրտէն պէրու պէնատէն գաչընմադատա օլան օ ալչաղընն իւզերինէ էլիմի աթարտամ, մէսուլ օլմա՞զմըսընընզ։

—Էօյլէ եա, տէտի Սալվատօր տահա զիյատէ ալթիսթ օլարաղ, մէսուլ օլըրըմ։

Այնը զէման ամիտէքի հիքմէթամիզ մէքթուպ իւզերինէ սէրի պիր կէօզ աթար։

«Սէվկիւլի տօսթըմ, տէյօր իտի զապիթ, պու մէքթուպը ալտըղընտան տէրհալ սոնրա Պրազիլիայը թէրքլե ավտէթ իչիւն վաբօրա պինմէնիզ

լազըմ ալը։ Իքի պէօյիւք վագաայը իչիթմէկէ հազըր օլ։ Պունլարտան պիրի սիզէ չօգ քէտէր վերէճէք, վէ տիկէրի իսէ սէվինճ վէ եա պէօյիւք պիր թէսէլի պախշ իտէճէք տիր։

«Բէյմոնտ խասթա տըր։ Բէնտի հալինտէ պուլընան խասթալարա տայմա օլտուղը կիպի վերէմէ տիւչար օլուզ, զուրթուլմասընա ազ իմիտ վար ալը։

«Լաքին հայաթը զաիֆլէտիքճէ, զանն իտէրսին ապլը պաշընա կէլմէքտէ տիր։ Մազիյի տերխաթը իթտիկի սէօյլէնիյօր։ Օնըն սիմասընա ուզուն պիր ույդուտան ույանմըշ կիպի պիր հալ կէօրիւնիյօր վէ եավաշ եավաշ ֆիքրլէրինի թօրլայապիլիյօր։ Զաթէն օ՝ խասթալըզընտան էվվէլքի վագաալարտան պահա իթմիշ տիր։ Հիչ չիւպհէ եօգ քի քէնտի նամուսընը բայիմալ իսէն սէֆիլին իսմինի պիլիյօր վէ եա տէրխաթը իտիյօր։ Պինանէն ալէյհ սիզին միւմքին մէրթէպէ չապուգ վասլ օլմանընզ զարուրի տիր։ Էվվէլա օնըն սոն վէտասընը

[illegible] մատեղերին ԱՎԱԹՔԷՐԸ [illegible] մէն օլընտըղընա [illegible] Լօնտ Ճորճ հիւքիւմէթինին գա[illegible] ֆէնա կէօղէ պագըլըյօր։ [illegible] ինկ. լիրատընըն պայ[illegible]նի եիւքսէլթմէկէ վէ [illegible] ինկ. լերի էկոնոմիյէ ալըշտըրմաղա մաա[illegible]թուճ տըր։ Ֆրանսանըն մէնաֆիի իգ[illegible]թիսատիյէսի պունտան բէք ֆէնա տարտըլմըշ տըր։ Ցուլիս 9տա Մ. Ռիպ մաւզաֆիլ թէտարիւէր իթթիֆաղ[illegible] ինկ. էմթաասընը Ֆրանսայա իտ[illegible]թալինի մէն իթմիշ տիր։ Շիմտիյէ գատար հէր իլքի թարաֆ մէմնուիյէթ[illegible]ներինի գալտըրմըշ օլմասընգալարընտան [illegible] իլքի մուհթէֆիգ մէմլէքէթտէ պիր մուհարէպէի թիւճճարիյէ պաշ[illegible]լմըշ տըր։ Հ. Ջ.

ՕՏԷՍԱՑԱ. Ինկ. միւհէնտիսլէրինտէն պիր հէյէթ էիթտիկի իթալիան [illegible]պաշընտան պիլտիրիլիյօր։ Մագսէ[illegible]տը սէյտանթ Օտէսանընը գալատան վուրու պուլան թէարրուզլարա գարշը թա[illegible]քիմ իթմէք տիր։ Մ.

ԻԹԻԼԱՖԸՆ ԳԱՐԱՐԸ.— Իթիլաֆ [illegible] պալիթիթլէրինին Սթօգհոլմ գոնֆէ[illegible]ընա իշթիրաքլարընը մէն իտէն իշթիլաֆ զարարընտան պահս իտէն պու կիւնքի «Հիլալ» տէյօր քի «Իթիլաֆըն քէնտի զարարընը թէպրիյէ իթտիկի էսաս